

Arartekoaren 2015S-2215-14 ebazpena, 2015eko urtarrilaren 22koa. Horren bidez, Portugaleteko Udalaririk iradokitzen zaio herritar batek egindako informazio eskaerari erantzuna ematea, behar bezala arrazoituz, babes gabe dauden adingabe batzuen kasuan.

Aurrekariak

Herritar bat erakunde honi zuzendu zaio kexa bat jartzeko Portugaleteko Udaleko udal gizarte zerbitzuek bere ustez duten pasibotasunagatik, jakinarazitako bi adingabeen babesgabetasun posiblearen egoera baten aurrean.

Kexagileak emandako informazioaren arabera, bere bi ilobak etxeko indarkeria pairatzeko arrisku egoeran egon daitezke, bere iritzian. Informazio hau Gizarte Ongizateko eremuko zinegotzi-ordezkaritari bidali ziola azaldu zigun, eta honek eremuko arduradunarengana bidali zuela, datu guztiak mezu elektronikoko baten bidez bidaltzeko eskatu ziona. Horrela egin zuen, eta irailaren 16an lehendabiziko mezu elektronikoa bidali zuen.

Kexa izapidetzeko onartu ondoren, azaroaren 24an Arartekoak Portugaleteko Udalaririk kexagileak gure iritzia eskatu zuen gaiaren inguruko informazio zehatza eta nahikoa emateko eskatu zion, hau da, haur batzuen ustezko babesgabetasun kasu batean esku-hartzeko eskaera erantzun ez izana.

Kontua erantzun formaletik esku-hartze eskaerara igarota, erakunde hau udalera zuzentzera eramaten duen gaia eta ardurak jakitea bi adingabeen babesgabetasun behin-behineko egoeraren "alerta" hartua izan zen edo ez, eta behin eskumena duten zerbitzuei eta profesionaleri jakinarazita, hauek ikertu duten edo ez.

Abenduaren 18an erantzun zuen Portugaleteko Udalak, kexagileak egindako eskariaren inguruko informazio zehatza emanez, baita umeen babes/babesgabetasun egoera baloratzeko egindako jardunena ere.

Gogoetak

1. Haurrak eta nerabeak zaintzeko eta babesteko otsailaren 18ko 3/2005 Legearen 50,1. artikulua honakoa ezartzen du: *"Bai agintariek eta zerbitzu publikoek bai herritarrek, batez ere lanbidea edo betetzen duten eginkizuna tarteko haur edo nerabe bat arrisku edo babesgabezia egoera batean egon daitekeela ikusten dutenek, haur edo nerabeari laguntza berehala eskaintzeko betebeharrak dute, eta, beren eskumenean badago, jarduteko, edo bestela, eskumena duten agintariei edo haien agente gertukoenei jakinarazteko; orobat, adingabearen legezko ordezkariari jakinarazi behar dizkiete egitateak, edo, beharrezkoa bada, ministerio fiskalari ere bai."*

Kasu honetan, kexagilea ume batzuen ustezko babesgabetasun egoeraren jakinaren gainean zegoen, eta herritar bezala, eskumena duten autoritateei jakinarazi zien.

Ikuspuntu honetatik, eskertzekoa da kexagilea umeen ongizateaz arduratzea eta bide egokietatik jo izana, udal gizarte zerbitzuei jakinaraziz hura ikertu ahal izateko.

2. Portugaleteko Udalak herritar honen eskaria ez erantzuteko emandako arrazoiek bi gai kontuan hartzen dituzte:

Lehendabizikoa da informazioa eskatu duenak eta kexagilea denak ez duela bidezko interesik umeen aita-ama edo bere lege ordezkaria ez den heinean, eta ez da beraien babesza edo zaintza duena. Udalaren iritziarekin bat gatoz esaten duenean pertsona honek ez duela informazio eskubidearen babesza eta eskatutako informazioa umeen eta beraien gurasoen konfidentziasun eskubideari eta izaera pertsonaleko datuen babesari lotua dago.

Bigarren arrazoa adostasunik gabeko eremu batean aldeek administrazioaren edozein adierazpen "formalaren" manipulatzearekin lotuta dago.

3. Edonola ere, esan behar dugu administrazio publiko batengana idatziz jotzen eta jarduketa jakin bat eskatzen duen edozein herritarrek eskubidea duela bide beretik erantzuna jasotzeko, erantzuna baiezkoa nahiz ezezkoa izan.

Eskubide hori herritar guztiek haien kontuak ondo administratuak izateko duten eskubidetik ondorioztatzen da. Azken eskubide hori eremu komunitarioan aitortuta dago eta barne antolaketa juridikoan sartuta dago. Hala ondorioztatzen dugu Herri Administrazioen Araubide Juridikoari eta Administrazio Prozedura Erkideari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legetik, zioen azalpenean ondokoa dakarrena:

"El objetivo de esta ley no es dar carácter positivo a la inactividad de la Administración cuando los particulares se dirijan a ella. El carácter positivo de la inactividad de la Administración es la garantía que se establece cuando no se cumple el verdadero objetivo de la ley, que es que los ciudadanos obtengan respuesta expresa de la administración y, sobre todo, que la obtengan en el plazo establecido. El silencio administrativo, positivo o negativo, no debe ser un instituto jurídico normal, sino la garantía que impida que los derechos de los particulares se vacíen de contenido cuando su administración no atiende eficazmente y con la celeridad debida las funciones para las que se ha organizado."

4. Azkenik, funtsari lotuta, hau da, herritar honek emandako "alerta" jaso behar zuten zerbitzuek jaso zuten eta bi adingabeen behin-behineko egoera ikertua

izan zen, Portugaleteko Udalak informazioa aintzakotzat hartu izanaren eta egindako jardunen inguruan nahiko informazio eman du.

Ondorioa

Horregatik guztiagatik, gure esku-hartzea amaitu dugu, uste dugulako gaiaren funtsari dagokionez, hau da, adingabekoen babesgabetasun kasu baten aurrean gizarte zerbitzuen ustezko pasibotasuna, udal jarduna Euskadiko ume eta nerabeen babesgabetasun egoerak baloratzeko ezarritakoaren arabera garatu dela.

Dena den, kexagilearen idatziaren erantzun faltari dagokionez eta legeak hala agintzen duenez udalak eskaerari oinarridun erantzun bat eman behar diolako, bere jakinarazpena jaso dela jakinaraztea **iradokitzen dizuet**, eta eskatutako informazioa zergatik ukatu zaion esatea (bidezko interes eza, izaera pertsonaleko datuen babesa edo dena delako arrazoiak). Gainera, ustezko babesgabetasun egoera hau hauteman eta bide egokietatik jakinarazteagatik eskerrak emateko aukera on bat izan daiteke.

